

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2024. № 5.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.5.84>

УДК 332

А. С. Зінчук,
аспірант кафедри менеджменту і бізнес-адміністрування,
Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9246-5822>

Н. В. Ліщук,
к. держ. упр., доцент,
завідувач кафедри, доцент кафедри економіки та фінансів, Приватний вищий
навчальний заклад «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6538-2623>

О. А. Федій,
к. пед. н., доцент, доцент кафедри географії,
методики її навчання та туризму, Полтавський національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4879-9523>

**ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РЕГІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ: ВИКЛИКИ
ТА МОЖЛИВОСТІ**

A. Zinchuk,

*Postgraduate student of the Department of Management and Business
Administration, National Aerospace University «Kharkiv Aviation Institute»*

N. Lishchuk,

*PhD in Public Administration, Associate Professor, Head of the Department,
Associate Professor of the Department of Economics and Finance, Academician
Stepan Demianchuk International University of Economics and Humanities*

O. Fedii,

*PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the
Department of Geography, Methods of Teaching and Tourism Poltava V. G.
Korolenko National Pedagogical University*

THE IMPACT OF GLOBALIZATION ON THE REGIONAL ECONOMY: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES

У дослідженні визначено етимологію поняття глобалізація та сфери його охоплення. Систематизовано ключові чинники, які стимулюють посилення глобалізації: досягнення в технологіях та зв'язку, лібералізація торгівлі, глобальна інтеграція фінансових ринків. Визначено дві та обґрунтовано дві ключові тенденції глобалізації. Встановлено виключну характеристику глобалізації, яка проявляється у її одночасному впливі на всі рівні економіки, у тому числі й на регіональну. Представлено визначення сутності регіональної економіки. Прослідковано взаємозв'язок між рівнем розвитку регіону та ступенем впливу на нього глобалізації. Визначено базові умови, якими визначається конкурентоспроможність регіону. Систематизовано ключові переваги, які отримує регіональна економіка від глобалізації. Встановлено негативні аспекти впливу глобалізації на економічний розвиток регіонів. Запропоновано стратегії адаптації регіонів до глобалізованої економіки та нівелювання негативного її впливу: інвестування в навчання та освіту, диверсифікація економіки та галузі, інвестування в інфраструктуру,

підтримка малого та середнього бізнесу, запровадження екологічних та соціальних стандартів.

The current stage of the functioning of the world economy is characterized by the ever-penetrating influence of globalization in all spheres of human life. The processes of globalization as a financial, economic and social phenomenon are characterized by ambiguity, which manifests itself both in new opportunities and in challenges and threats to stable development. Taking into account the fact that in recent years the role of the successful functioning of regional economies is defined as one of the basic conditions for the success of the national economy in general, there is a need for a detailed study of the impact of globalization processes on this particular sphere, which determines the high relevance of the chosen research topic. The research defines the etymology of the concept of globalization and its scope. The key factors that stimulate the strengthening of globalization are systematized: advances in technology and communication, trade liberalization, global integration of financial markets. Two key trends of globalization are defined and substantiated. An exceptional characteristic of globalization is established, which is manifested in its simultaneous impact on all levels of the economy, including the regional one. The definition of the essence of the regional economy is presented. The relationship between the level of development of the region and the degree of influence of globalization on it is traced. The basic conditions that determine the competitiveness of the region have been defined. The key advantages that the regional economy receives from globalization are systematized. The negative aspects of the impact of globalization on the economic development of regions have been established: loss of jobs and decline of industry in some regions, widening of income inequality, cultural homogenization, deterioration of the environment, etc. Strategies for adapting regions to the globalized economy and leveling its negative impact are proposed: investment in training and education, diversification of the economy and industry, investment in infrastructure, support of small and medium-sized businesses, introduction of environmental and social standards.

Ключові слова: *глобальне економічне середовище, економіка регіонів, інвестиції, екологічні проблеми, економічна нерівність, конкурентні переваги, територіальний поділ праці.*

Keywords: *global economic environment, economy of regions, investments, environmental problems, economic inequality, competitive advantages, territorial division of labor.*

Постановка проблеми. З самого початку появи цивілізації люди здійснювали торгівлю товарами зі своїми сусідами. Так розпочався процес глобалізації. Поступовий розвиток культури відкрив для людей можливість подорожувати на більші відстані, для того, щоб обміняти власні товари на бажані продукти, знайдені деінде. Шовковий шлях, давня мережа торгових шляхів між Європою, Північною Африкою, Східною Африкою, Центральною Азією, Південною Азією та Далеким Сходом, є найбільш яскравими прикладами ранньої глобалізації. Понад 1500 років європейці обмінювали скло та промислові товари на китайський шовк і прянощі, сприяючи глобальній економіці, в якій і Європа, і Азія звикли до товарів, привезених здалеку. Після європейського дослідження Нового Світу глобалізація відбулася у великих масштабах; широка передача рослин, тварин, продуктів харчування, культур та ідей стала відомою як Колумбійський обмін. Ще одним прикладом глобалізації є трикутна торгова мережа, у якій кораблі перевозили промислові товари з Європи до Африки, поневолювали африканців до Америки, а сировину повертали до Європи. Поширення рабства в результаті демонструє, що глобалізація може завдати шкоди людям так само легко, як і об'єднати людей.

Зараз процес глобалізації суттєво виходить за окреслені межі та темпи поширення. Так, швидкість глобалізації в останні роки зросла в результаті швидкого розвитку комунікацій і транспорту. Прогрес у комунікаціях дозволяє підприємствам визначати можливості для інвестицій. Водночас інновації в інформаційних технологіях забезпечують негайний зв'язок і швидкий переказ фінансових активів через національні кордони. Покращена фіскальна політика

всередині країн і міжнародні торгові угоди, укладені між ними також сприяють глобалізації. Закономірно, що всеохоплюючий вплив глобалізації на економіку країн по всьому світу неухильно поширюється і на взаємовідносини на регіональному рівні. Відтак, дослідження викликів та можливостей, які виникають для тих чи інших регіонів під її впливом, в контексті сучасних загальносвітових потрясінь є особливо актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченням проблем глобалізації присвячені роботи таких вітчизняних науковців як О. Білорус, М. Долішній, А. Кредісова, Д. Лук'яненко, З. Луцишино, Ю. Макогон, Р. Щупаківський, О. Кузьмін, П. Куцик, А. Лясота, А. Мельник, Б. Стоян та ін. Вагомий вклад у вивчення впливу глобалізації на розвиток регіонів був здійснений Н. Можайкіною, О. Єгоровою, Є. Маруняком, Б. Ватченком та ін. Серед зарубіжних науковців вагомий вклад у розкриття тематики дослідження був здійснений Campos R., Pienknagura S., Timini J., Jánošová D., Labudová L., Randhir T., Pologeorgis N., Boyle M., Schmitt K. та ін. Проте, не применшуючи вклад зазначених авторів, аналіз наявних літературних напрацювань показує, що вплив глобалізації на розвиток регіонів у сучасних умовах досліджений недостатньо.

Постановка завдання. Враховуючи вищенаведене, метою дослідження виступає визначення впливу глобалізаційних процесів на регіональну економіку із подальшим встановленням заходів щодо зменшення наслідків їх негативного впливу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Глобалізація – це складна та багатовимірна концепція, яка по-різному визначається та тлумачиться вченими та експертами з різних дисциплін. Глобалізація означає зростаючий взаємозв'язок і взаємозалежність економік, суспільств, культур і систем управління в глобальному масштабі [1]. Вона охоплює товари, послуги, капітал та потік інформації через національні кордони [2]. З економічної точки зору глобалізація передбачає інтеграцію ринків, розширення міжнародної торгівлі та мобільність фінансових ресурсів [3].

При цьому глобалізація не обмежується економічними аспектами, а включає соціальні, культурні та політичні складові. Соціологи наголошують на поширенні норм, цінностей і культурних практик через кордони, тоді як політологи зосереджуються на розмиванні національного суверенітету та появі глобальних структур управління. Ці різноманітні точки зору сприяють всебічному розумінню впливу глобалізації на економічний розвиток [4].

Ключовими чинниками, які стимулюють посилення глобалізації є:

1. Досягнення в технологіях та зв'язку. Технологічний прогрес, особливо в транспорті та зв'язку, сприяв глобалізації. Розвиток пароплавів, залізниць, а згодом і повітряних перевезень значно скоротив витрати та час, необхідні для міжміської торгівлі та подорожей. Крім того, Інтернет і цифрові технології зробили революцію в комунікаціях і уможливили миттєве глобальне підключення. Ці досягнення прискорили обмін товарами, послугами та інформацією, сприяючи економічній інтеграції та розвитку.

2. Лібералізація торгівлі та усунення бар'єрів для міжнародної торгівлі. Лібералізація торгової політики та усунення бар'єрів для міжнародної торгівлі зіграли вирішальну роль у сприянні глобалізації. Створення міжнародних торговельних угод, таких як Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ) і її наступник, СОТ (світова організація торгівлі), сприяли зниженню тарифів, квот та інших торговельних обмежень. Двосторонні та регіональні торгові угоди ще більше відкрили ринки та стимулювали транскордонну торгівлю. Ці зміни в політиці сприяли посиленню міжнародної економічної співпраці та розширенню глобальних ланцюжків вартості.

3. Глобальна інтеграція фінансових ринків і збільшення мобільності капіталу були рушійними силами глобалізації. Фінансова дерегуляція, прогрес в інформаційних технологіях і лібералізація потоків капіталу сприяли переміщенню коштів через кордон. Це дозволило розширити доступ до іноземних інвестицій, збільшити ліквідність і фінансування транскордонної економічної діяльності. Зростання кількості транснаціональних корпорацій і збільшення прямих іноземних інвестицій були критичними проявами зростання

мобільності капіталу. Ці події стимулювали економічне зростання та розвиток багатьох країн.

У контексті дослідження варто підкреслити дві ключові тісно пов'язані тенденції глобалізації: одна з них пов'язана із формуванням всесвітніх правил функціонування в економічній сфері. В першу чергу мова йде про типові чи характерні підходи до ведення бізнесу, організації системи менеджменту та споживання. Друга тенденція пов'язується з поширенням взаємозалежності між економіками різних країн, яка реалізується наступними шляхами:

- через розширення світової торгівлі, і, як наслідок, зростання залежності від зовнішніх ринків;
- через систему інвестицій у вигляді прямих, портфельних та фінансових вливань коштів;
- через систему нерівномірного розподілу ключових природних економічних ресурсів, зокрема енергоносіїв щодо яких є поширеною проблема дефіцитності та відновлюваності [5, С. 63].

Дані процеси зумовлюють розвиток інституційного елементу глобалізації у формі формальних та неформальних всесвітніх правил. Дані правила поширюються в таких економічних сферах як виробництво, обмін, споживання та менеджмент і вимагають здійснення постійного наукового контролю.

Виключною характеристикою глобалізації є її одночасний вплив на національні економіки різних країн, регіони, суб'єктів підприємницької діяльності та державні інститути (рис. 1):

Для цілей дослідження пропонуємо визначити сутність поняття регіональна економіка. Отже, регіональна економіка – це система суспільних відносин, яка склалася історично у межах областей держави і являє собою сукупність взаємопов'язаних утворень та зв'язків, які забезпечують її стійкість і цілісність на макро- й макрорівнях [6]. З цього визначення можемо відстежити прямий зв'язок між ступенем глобалізації країни та інтенсивністю впливу цих процесів на регіональну економіку. Окрім того, вплив глобалізації на регіональний розвиток залежить і від етапу розвитку даного регіону. Ключовим

аспектом, який відображає сутінь розвитку регіону є його конкурентоспроможність. Вона базується на продуктивності, ефективності та рентабельності й представляє здатність держави або регіону виробляти експортні товари та послуги відповідно до ринкових економічних умов. Крім того, цей ступінь конкурентоспроможності дозволяє регіону успішно конкурувати на міжнародному рівні і є запорукою його подальшого розвитку. При цьому ті регіони, які знаходяться на вищій стадії розвитку інновації, є більш конкурентоспроможними в усьому світі та можуть легше протистояти силам глобалізації. З цього випливає позитивний і негативний вплив глобалізації на регіональну економіку.

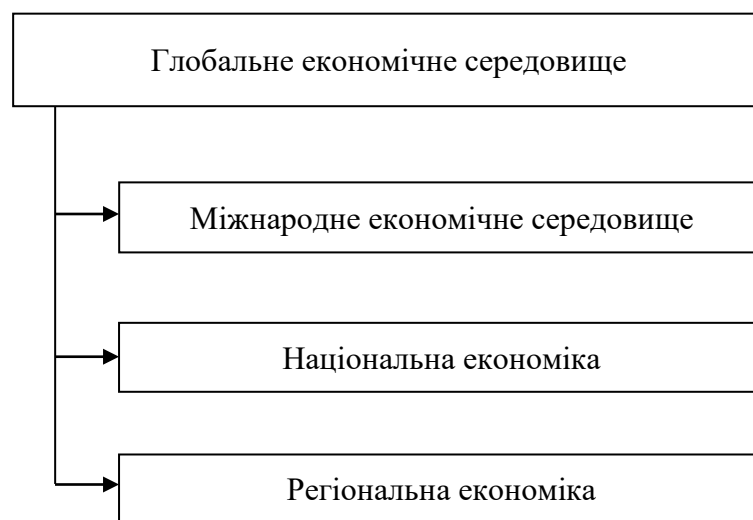

Рис. 1. Ієрархічна структура зовнішнього впливу на економіку регіону

Джерело: розроблено авторами.

Так, до ключових переваг глобалізації на регіональному рівні можна віднести той факт, що вона надає підприємствам конкурентну перевагу, дозволяючи їм отримувати сировину там, де вона недорога. Глобалізація також забезпечує бізнес можливостями скористатися нижчими витратами на робочу силу в країнах, що розвиваються, одночасно використовуючи технічний досвід і досвід більш розвинутих економік [7].

З глобалізацією різні частини продукту можуть виготовлятися в різних регіонах світу. Вона вже давно використовується в автомобільній промисловості, наприклад, коли різні частини автомобіля можуть виготовлятися в різних країнах. Підприємства в різних країнах можуть займатися виробництвом навіть, здавалося б, простих продуктів, таких як бавовняні футболки. При цьому під її впливом посилюється і конкуренція між підприємствами, що додатково стимулює інновації та збільшення ефективності (продуктивності) діяльності. Таким чином відкриваються нові можливості для регіонального розвитку під впливом обміну передовим досвідом діяльності [8].

Глобалізація також забезпечила нові можливості для підприємств торгувати та інвестувати через кордон, особливо для прикордонних регіонів. Це зумовлює підвищення економічної активності та забезпечення вищого рівня економічного зростання.

Глобалізація також впливає на послуги. Багато компаній, розташованих у Сполучених Штатах, передали свої послуги щодо інформаційних технологій компаніям в Індію. У рамках Північноамериканської угоди про вільну торгівлю (НАФТА) американські автомобільні компанії перенесли свою діяльність до Мексики, де вартість робочої сили нижча. Результатом є більше робочих місць у країнах, де потрібні робочі місця, що може позитивно вплинути на розвиток регіону та призвести до вищого рівня життя. Яскравим прикладом великої користі від глобалізації є досвід Китаю та В'єтнаму, де глобалізація сприяла підвищенню цін на рис, вирвавши з бідності багатьох рисоводів. З підвищенням рівня життя все більше дітей із бідних сімей залишили роботу й пішли до школи.

Споживачі в межах регіонів також безумовно виграють від глобалізації. Загалом глобалізація знижує вартість виробництва. Це означає, що компанії можуть пропонувати споживачам товари за нижчою ціною. Середня вартість товару є ключовим аспектом, який сприяє підвищенню рівня життя. Споживачі також мають доступ до більшої різноманітності товарів. У деяких випадках це може сприяти покращенню здоров'я завдяки більш різноманітній та здоровішій

дієті; в інших різноманітність звинувачують у зростанні споживання нездорової їжі та розвитку діабету [9].

Врешті решт глобалізація має потенціал стимулювати економічне зростання та розвиток, особливо для країн, що розвиваються, які змогли залучити іноземні інвестиції та отримати вигоду від розширення можливостей торгівлі.

Проте не всі наслідки глобалізації можна віднести до позитивних. Для прикладу глобалізація попри явний позитивний ефект одночасно здійснює і негативний вплив на економічний розвиток, включаючи втрату робочих місць і занепад промисловості в деяких регіонах, розширення нерівності в доходах, культурну гомогенізацію, погіршення стану навколишнього середовища, залежність від зовнішніх ринків та інвесторів, а також вразливість до глобальних економічних спадів.

Так, глобалізація зумовлює і втрату робочих місць та спад промислової активності в деяких регіонах через переміщення виробництва, а отже і роботи в країни з нижчою вартістю робочої сили. Глобалізація поруч з іншим зумовлює розширення нерівності доходів між країнами та всередині них. При цьому одні країни та окремі суб'єкти отримують більше вигоди ніж інші.

Ще одним негативним наслідком є проникнення культури та цінностей одного регіону в інші регіони, що призвело до гомогенізації культур і втрати її традиційності та унікальності.

Особливо гостро на сьогоднішній постає проблема погіршення навколишнього середовища внаслідок глобалізації. Існує прямий зв'язок зі збільшенням торгівлі та економічної активності та зростанням рівня забруднення, вирубки лісів та зміни клімату.

Глобалізація впливає і на зменшення самостійно регіонів, так як формується залежність від іноземних ринків та інвесторів. Це своєю чергою робить їх більш вразливими до економічних потрясінь та спадів.

Деякі науковці серед негативних наслідків глобалізації також виділяють збільшення випадків ухилення від сплати податків, зростання частоти

організації трудової діяльності в поганих умовах, несправедливе використання природних ресурсів, особливо в регіонах, які розвиваються, соціальна несправедливість, підвищення ризику виток технологій та їх викрадення, а також надання великої влади корпораціям, яка іноді перевищує владу уряду країни, в якій вони працюють.

Безсумнівно, глобалізація спричинює як сприятливий, так і негативний вплив на економічний розвиток. Щоб отримати вигоду з цих результатів, уряди повинні пристосуватися та скористатися можливостями, які надає глобалізована економіка.

Існує кілька стратегій, які уряди та підприємства можуть реалізувати, щоб адаптуватися до глобалізованої економіки та скористатися її перевагами з найменшими негативними наслідками.

Однією із таких стратегій є інвестиції в освіту та навчання. Уряди та підприємства можуть інвестувати в освіту та навчання, щоб покращити кваліфікацію своїх працівників та підвищити їх конкурентоспроможність у глобалізованій економіці. Це може включати надання навчальних програм для працівників, підтримку професійно-технічної освіти та інвестування в дослідження та розробки [7].

Окрім того, уряди та підприємства можуть диверсифікувати свою економіку та галузі, які є пріоритетними, щоб зменшити свою залежність від однієї галузі чи ринку. Це може допомогти зменшити вплив економічних потрясінь і підвищити стійкість до глобальних економічних тенденцій.

Наступною стратегією є інвестиції в інфраструктуру, таку як дороги, порти та аеропорти, щоб сприяти торгівлі та залучати іноземні інвестиції. Це може допомогти підвищити ефективність і конкурентоспроможність місцевих підприємств, збільшити торгові потоки та створити можливості для працевлаштування.

Важливою в таких умовах є підтримка малого та середнього бізнесу, щоб забезпечити їм можливості конкурувати з більшими компаніями. Така підтримка може включати: надання доступу до фінансування, полегшення

процедури входження на ринок, надання навчальних та консультаційних послуг тощо.

Для боротьби з екологічними наслідками можуть запроваджуватись екологічні та соціальні стандарти. Вони можуть включати впровадження екологічних норм для зменшення забруднення та відходів, сприяння сталому використанню ресурсів і захисту прав працівників. З метою підтримки бізнесу в певних регіонах, створення нових робочих місць, урядом можуть запроваджуватись заходи для стимулювання іноземних інвестицій, зокрема: податкові пільги, позики під низькі відсотки та спрощене регулювання [7]. Окрім того підприємства можуть співпрацювати та спілкуватися з представниками бізнесу з інших країн та галузей для обміну знаннями, досвідом та найкращими практиками. Це може допомогти підвищити конкурентоспроможність, отримати доступ до нових ринків і створити нові можливості для бізнесу.

Висновки з проведеного дослідження. Підсумовуючи проведене дослідження можемо сформулювати висновки, що глобалізація може здійснювати як позитивний, так і негативний вплив на регіональну економіку. Характер впливу в першу чергу залежить від рівня розвитку самого регіону: чим він вище – тим більше вигоди отримає регіональна економіка від глобалізації, і навпаки. Враховуючи той факт, що глобалізація є тим процесом, який неможливо зупинити, для зменшення її негативного впливу на регіони з нижчим рівнем розвитку уряди та підприємства можуть впроваджувати різні стратегії. До таких стратегій відноситься: інвестиції в освіту та навчання, диверсифікація економіки та галузі, інвестування в інфраструктуру, підтримка малого та середнього бізнесу та ін. Своєчасне впровадження запропонованих стратегій є важливою умовою для підтримання конкурентоздатності та життєздатності регіонів у жорстких умовах сучасного економічного середовища.

Література

1. Steger, M.B. Globalization: A concise introduction. Oxford : University Press, 2020.
2. Ватченко Б. Глобалізації: сутність та її вплив на Розвиток регіонів України. *Вісник Дніпропетровської державної фінансової академії*. 2016. № 2015/1. URL: <http://hdl.handle.net/123456789/1218> (дата звернення: 01.05.2024).
3. Залуцький І., Мельник М. Виокремлення глобалізаційних чинників соціально-економічного розвитку: концепт ендогенізації. *Регіональна економіка*. 2022. №1. С. 14–30.
4. Диба О., Осадчий Є. Вплив глобалізації на соціально-економічний стан України. *Ринок цінних паперів України*. 2014. № 7. С. 19–28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rscr_2014_7_3 (дата звернення: 01.05.2024).
5. Можайкіна Н., Єгорова О. Вплив глобалізації на розвиток регіонів. *Вісник національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. 2013. №1(12). С. 62–76.
6. Регіональна економіка : Вікіпедія. 2019. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Регіональна_економіка#:~:text=Регіональна%20екон%20оміка%20—%20система%20суспільних%20відносин,цілісність%20на%20макро-%20й%20мікрорівнях. (дата звернення: 01.05.2024).
7. Takefman B. The Effects Of Globalization On Economic Development. *Research FDI*. 2023. URL: <https://researchfdi.com/resources/articles/the-effects-of-globalization-on-economic-development/> (дата звернення: 02.05.2024).
8. Abdulmonem Aldoukhi CIPD. Globalization affects to the world regions. Website Liked in. 29.01.2022. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/globalization-affects-world-regions-abdulmonem-aldoukhi> (дата звернення 02.05.2024).
9. Zeibote Z., Volkova T., Todorov K. The impact of globalization on regional development and competitiveness: cases of selected regions. *Insights into Regional Development*. 2019. No 1(1), P.33–47.

References

1. Steger, M.B. (2020), *Globalization: A concise introduction*, University Press, Oxford, UK.
2. Vatchenko, B. (2016), “Globalization: essence and its influence on the Development of the regions of Ukraine”, *Visnyk Dnipropetrovs'koi derzhavnoi finansovoi akademii*, vol. 2015/1, Available at: <http://hdl.handle.net/123456789/1218> (Accessed 01 May 2024).
3. Zaluts'kyj, I., and Mel'nyk, M. (2022), “Isolation of globalization factors of socio-economic development: the concept of endogenization”. *Rehional'na ekonomika*, vol. 1, pp. 14–30.
4. Dyba, O. and Osadchyj Ye. (2014), “Impact of globalization on the socio-economic state of Ukraine”. *Rynok tsinnykh paperiv Ukrainy*, vol. 7, pp. 19–28, Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rcpu_2014_7_3 (Accessed 01 May 2024).
5. Mozhajkina, N., and Yehorova, O. (2013), “Impact of globalization on the development of regions”. *Visnyk natsional'noho universytetu “Yurydychna akademiia Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho”*, vol. 1(12), pp. 62–76.
6. Wikipedia (2019), “Regional economy”, Available at: https://uk.wikipedia.org/wiki/Rehional'na_ekonomika#:~:text=Rehional'na%20ekonomika%20—%20systema%20suspil'nykh%20vidnosyn,tsilisnist'%20na%20makro-%20j%20mikrorivniakh. (Accessed 01 May 2024).
7. Takefman, B. (2023), “The Effects Of Globalization On Economic Development”. *Research FDI*, Available at: <https://researchfdi.com/resources/articles/the-effects-of-globalization-on-economic-development/> (Accessed 02 May 2024).
8. Abdulmonem, Aldoukhi, CIPD (2022), “Globalization affects to the world regions”, Website Liked in, Available at: <https://www.linkedin.com/pulse/globalization-affects-world-regions-abdulmonem-aldoukhi> (Accessed 02 May 2024).
9. Zeibote, Z., Volkova, T. and Todorov, K. (2019), “The impact of globalization on regional development and competitiveness: cases of selected regions”, *Insights into Regional Development*, vol. 1(1), pp.33–47.

Стаття надійшла до редакції 11.05.2024 р.